

Då gängkriget blev politiskt

En analys av polis, medier och gäng i Köpenhamn

Abstract

Denna uppsats försöker utreda vilken roll etnicitet spelar i det som betecknas som ett gängkrig i Köpenhamn. Hösten 2008 har ett stort antal skottlossningar ägt rum på Köpenhamns gator, och huvudaktörerna är Hells Angels /AK81 och en rad geografiskt baserade gäng.

Vårt tillvägagångssätt har varit att analysera mediernas och polisens agerande, men vi har också lagt stor vikt vid insamling av material genom intervjuer med respondenter från Blågårdsplats, Hells Angels, AK81 och Black Cobra. Vi har analyserat detta material med stöd av teorier kring hur etnicitet kan konstrueras och utnyttjas, här bland primordial, socialkonstruktivistisk och instrumentalistiska etnicitetsuppfattningar.

Etnicitet har spelat en central roll i konflikten. Medier och polis har genom sin framställning av konfliktens parter bidragit till att konstruera etniska skiljelinjer i konflikten, linjer som primärt går mellan ”invandare” och danskar. De involverade gängen har konstruerat sina etnicitetsuppfattningar utifrån sammanhang, och använt etnicitet i syfte att mobilisera stöd.

Nyckelord: Gängkrig, Medier, Etnicitet, Hells Angels, Invandrare.

Antal Tecken: 47 451

Innehållsförteckning

1	Introduktion	1
1.1	Frågeställning	1
1.2	Metod	2
2	Teori	4
2.1	Teoretiska utgångspunkter	4
2.2	Etnicitet som social konstruktion	5
3	Medier	8
3.1	Danska mediers framställning av konflikten	8
3.2	Medier och moralisk panik	10
3.2.1	Icke-händelsen i Malmö	11
3.2.2	Medier och politiskt klimat i Sydney	11
3.2.3	Moralisk panik i Köpenhamn?	13
4	Polisen	14
4.1	Polisen i medierna	14
4.2	Polisen på gatan	16
4.3	Konsekvenser av diskriminering	17
5	Intervjuer	19
5.1	Respondenternas syn på etnicitet i konflikten	19
6	Slutsats	23
7	Referenser	24

1 Introduktion

I perioden 14:e augusti till 28:e november 2008 upplevde Köpenhamn 38 skottlossningar under öppen himmel. Detta är nästan en tredubbling från tidigare år och fick medier till att slå fast, att det var fråga om ett gängkrig. Vem aktörerna i gängkriget är eller vad kriget handlar om har däremot varit svårare för medier att fastställa. Resultatet har blivit att gängkriget är mellan Hells Angels och dennas ungdomsklubb AK81¹ å ena sidan och olika geografiskt baserade gäng², av danska medier kallade invandrargäng, å andra sidan. Vi menar att det är nödvändigt att ställa sig kritisk till denna framställning, dels därför att de involverade parterna själva har vägrat prata om gängkrig och dels därför att konflikten också har varit emellan olika geografiskt baserade gäng.

Att vi ändå har som utgångspunkt för denna uppsats att man kan tala om ett gängkrig beror på att vi inte ser det aktuella våldet som sporadiska våldshandlingar, utan som ett samhällsfenomen vari även medier och polis genom sin framställning och definition av våldet har varit aktörer och bidragit till att skapa ett gängkrig.

1.1 Frågeställning

Vår frågeställning är, vilken roll spelar etnicitet i det aktuella gängkriget i Köpenhamn? Detta är vad vi vill försöka besvara i denna uppsats, och vi kommer därför inte att beskriva eller förklara andre aspekter av konflikten såsom hämndmotiv, droghandel, marknadsandelar eller liknande.

¹ AK81 står för Alltid Klar (alltid redo) Hells Angels (81 hänvisar till H och A i alfabetet) och är ingen supportergrupp utan ett steg i danska Hells Angels upptagningsystem för ungdomar och en integrerad del av MC-klubben.

² De gäng som är i konflikt med varandra och Hells Angels/AK81 har inga namn, men är geografisk baserade utifrån gata, kvarter eller förort, exempelvis Lundtoftegade, Blågårdsplads eller Sjælør.

Man kan då fråga sig varför ett gängkrig, som kanske inte alls är ett gängkrig, är intressant för en uppsats i Freds- och Konfliktvetenskap? Har det någon relevans? Ja det menar vi att det har. Det intressanta med gängkriget i Köpenhamn är att det har ett stort inslag av etnicitet, ett inslag som inte gick att spåra under 1980- och 90-tallets stora gängkrig mellan först Hells Angels och Bullshit och sedan mellan Hells Angels och Bandidos. Vi vill argumentera för att denna fokusering vid etnicitetsaspekter hos både gängen, polisen och medier har bidraget till att politisera gängkriget.

Detta är relevant att studera då många av de mekanismer som gör sig gällande i större krig, här kan studeras i mikroformat. Uppfattningar om etnicitet och hur dessa kan konstrueras och användes för ett syfte står inte ensamma i storskaliga konflikter i fjärran länder, de finns också på Köpenhamns gator och på de danska tidningarnas löpsedlar.

1.2 Metod

Vi har valt att lägga mycket vikt vid empiri i denna uppsats. Det fenomen som vi har valt att studera är så aktuellt att det inte finns forskning på området. Däremot finns det forskning från liknande fall i andra länder, och denna forskning anknyter vi till.

Vår empiri består av två delar. Den första är en undersökning av danska mediers framställning av konflikten, som i sin tur består av dels en extensiv analys av ett stort antal tidningsartiklar och dels en mer intensiv analys av ett begränsat urval av tidningsartiklar. Vi har valt att fokusera på tidningsartiklar då dessa är mer tillgängliga för granskning än elektroniska medier.

Andra delen av vår empiri består av semistrukturerade samtalsintervjuar med 5 gängmedlemmar och ytterligare ett antal informanter som har varit aktuella.

I våra intervjuer med gängmedlemmarna har vi eftersträvat att få båda sidor representerade och har därför talat med å ena sidan två personer från Blågårdsplads, tillhållsplats för ett av de geografiskt baserade gängen, och å andra sidan en från Hells Angels och en från AK81. Dessutom har vi valt att intervjua en person från Black Cobra³, en grupp som inte är involverade i konflikten, men som vi har ansett kunna bidra med en mer neutral, men likväl

³ Danmarks största s.k. invandrargäng, primärt baserat på Sjælland utanför Köpenhamn (BEL. 11/10 2008).

initierad synpunkt. Vi har i intervjuerna valt att fokusera på medlemmarnas syn på etnicitet, både generellt och i det aktuella fallet. Vi hänvisar inte specifikt till intervjuer, men då vi nämner en intervjupersons uttalande ska detta ses som en hänvisning till intervjutillfället ifråga. En lista över samtliga intervjupersoner och datum då intervjuerna ägde rum finns efter referenslistan.

Vi har valt att själva insamla material och göra intervjuer då vi betraktar medier som en aktör i det skeende vi studerat, och inte en källa till objektiv information. Dessutom har vi ansett det viktigt för att kunna besvara vår frågeställning att gängen själva får komma till tals. Vi har inte varit okritiska till våra intervjuer med personerna ifråga, men vi anser att de har kunnat bidra med information där medier inte varit tillräckliga. Vi betraktar intervjupersonerna som respondenter och behandlar därför inte deras svar som objektiva. Svaren är ändå värdefulla som indikationer på vilka åsikter gruppernas medlemmar hyser om etnicitet och därmed viktiga bidrag till uppsatsen.

Utöver empirin har vi också en rad teorier som vi funnit lämpliga och som vi har använt som analytiska redskap. Mer om detta i avsnittet om teori.

2 Teori

2.1 Teoretiska utgångspunkter

För att ge en vetenskaplig grund åt vår analys har vi valt att studera teorier på de olika områden som denna uppsats berör, d.v.s. etnicitet, medier och den danska polisens arbete.

För att förstå hur etniska identiteter kan förändras och manipuleras har vi huvudsakligen förlitat oss på Sandra F. Joiremans sammanfattning av olika forskningsinriktningar som hon benämner primordialism, socialkonstruktivism och instrumentalism. Utöver denna författarinna har vi studerat Mary Kaldors beskrivning av hur etnicitet används som ett led i att föra vad hon benämner nya krig. Då etnicitet står i fokus för denna uppsats kommer vi att diskutera teorierna kring etnicitet mer ingående än de övriga.

En värdefull teori om medier och hur dessa kan bli en del av och påverka samhällsdebatten lika mycket som de bara rapporterar om den är Stanley Cohens teori om *moral panics*, ett fenomen som denne författare definierat som ett tillstånd där händelser överdrivs och med tiden förvanskas.

Vi har också i detta avsnitt valt att anknyta till en teori av Gudmund Hernes om hur medier kan skapa en dramaturgi till följd av den process av förenklingar och skapande av stereotyper som lätt uppstår och ibland är nödvändiga för medier att göra.

Vi har valt att göra vår analys med hjälp av just de här teorierna av det skälet att de utgår från att etnicitet kan konstrueras och att medier kan fungera som aktörer i samhällsdebatter och forma människors synpunkter och uppfattningar om sig själva, vilket vi anser vara fruktbara utgångspunkter för det skeende vi valt att studera.

För att analysera polisens arbete på gatuplan använder vi Jan Holmbergs indelning av människor i kunder, klientel och allmänhet i kontakt med polisen.

2.2 Etnicitet som social konstruktion

För att på ett adekvat sätt förstå den roll som etnicitet spelar i den aktuella konflikten i Köpenhamn är det nödvändigt att förstå något om etniska identiteter i allmänhet och hur dessa kan förändras över tid. Vi använder ordet etnicitet för att beteckna samhörigheter av språklig, kulturell, religiös och i någon mån biologisk natur. Som framgår nedan är det dock svårt att definiera begreppet, då dess innehåll skiftar med hur man anser att etniska grupper uppstår och förändras. En kategorisering av olika synsätt på etnicitet är primordialism, socialkonstruktivism och instrumentalism (Joireman, 2003, s. 7).

Till den första kategorin hör de som hävdar att en människas etnicitet är medfödd och statisk. En människas etnicitet utgörs enligt det primordiala synsättet inte bara av sådana föränderliga komponenter som språk, religion och tillfällig hemvist utan även av saker som blodsband och ett visst geografiskt område, ett traditionellt hemland (Joireman, 2003, s. 19 *f.*). Enligt detta perspektiv på etnicitet har olika folkgrupper dessutom uppstått långt tillbaka i tiden, vilket medför att nya etniska grupper enligt primordialister endast svårligen kan uppstå. På samma sätt kan en människas etniska tillhörighet endast svårligen övergå från en grupp till en annan (Joireman, 2003, s. 20 *f.*).

Socialkonstruktivismens anhängare säger istället att en människas etniska identitet i viss mån är föränderlig. En människas etniska identitet bestäms förvisso av sådana oföränderliga faktorer (*ascribed traits*) som hudfärg, modersmål och födelseort, men föränderliga faktorer (*social inputs*) spelar också in (Joireman, 2003, s. 54 *f.*). I den senare kategorin kan nämnas religion, att lära sig ett nytt språk och att flytta till ett nytt land. På samma sätt kan människor fritt välja att betona de aspekter av sina biologiska och sociala arv som de hyser en preferens för och därigenom i någon mån konstruera sin egen etniska tillhörighet. (Joireman, 2003, s. 55 *f.*).

Den instrumentalistiska synen på etnicitet liknar den socialkonstruktivistiska och kan sägas vara en gren av denna. Det utmärkande för det instrumentalistiska synsättet är påståendet att etniska identiteter utnyttjas, förstärks och anspelas på då detta tjänar ett visst syfte (Joireman, 2003, s. 35 *f.*). Etnisk tillhörighet liknas av instrumentalister vid klasstillhörighet och hur politiker anspelar på den senare för att mobilisera människor vid politiska val (Joireman, 2003., s. 36).

Tre exempel på att etnicitet kan manipuleras och utnyttjas för att mobilisera människor som ett led i att uppnå politiska mål är Rwandas inbördeskrig 1991-94, nazityskland och Jugoslavien under kriget som ägde rum under 1990-talets första hälft (Joireman, 2003, s. 36, 38, 105).

Joireman beskriver (2003, s. 105) t.ex. ett resonemang som säger att det inte fanns någon stark känsla av etnisk särart hos de olika grupperna i Jugoslavien förrän politiker i de olika delrepublikerna började agitera för att oförrätter begåtts mot deras egen etniska grupp. Målet med detta ska ha varit att mobilisera delstaternas befolkningar för att få dem att bli behjälpliga i ledarnas ambitioner för att stärka sin makt i de respektive områdena.

Ett bidrag till denna diskurs har getts av Mary Kaldor. Hennes studie fokuserar på kriget i Bosnien-Hercegovina 1991-1995. Detta krig, menar hon, var väsensskilt från tidigare krig både avseende mål och medel. Målet var att skapa etniskt homogena delar av Bosnien-Hercegovina och att sedan ansluta dessa till Kroatien respektive Serbien (2005, s. 43).

Medlet som jugoslaviska makthavare använde för att mobilisera anhängare, och den del av Kaldors resonemang som är mest relevant här, var vad hon benämner identitetspolitik. Detta begrepp ska förstås som en form av exkluderande etnonationalism som hämtar inspiration i historiska skeenden för att skapa nya etniska identiteter i en modern politisk situation (2005, s. 89).

Kaldor härleder identitetspolitikens uppkomst till två konsekvenser av globaliseringen. Den ena är urholkningen av statens makt, vilket nödvändiggör nya former av mobilisering och nya metoder för politiker att upprätthålla sitt inflytande (2005, s. 91). Den andra konsekvensen är den kriminella ekonomi med kidnappningar, vapen- och narkotikahandel och svarta marknader som uppstår till följd av arbetslöshet, statliga nedskärningar och privatiseringar (2005, s. 91, 96). I denna situation, menar Kaldor, lierar sig eliter med förbytare som kan tillhandahålla vapen och manskap. Samarbetet galvaniseras av kriget, vilket gynnar båda grupperns intressen av politisk makt respektive ekonomisk vinst (2005, s. 97.).

Mary Kaldor diskuterar alltså mycket specifika situationer och hon exemplifierar främst från det tillstånd som blev upprinnelsen till kriget i Bosnien-Hercegovina. Den centrala aspekten av identitetspolitik är att denna typ av politik ingalunda anspelar på anrika traditioner utan konstrueras som ett svar på aktuella politiska betingelser för att mobilisera anhängare (2005, s. 97 f.), och denna situation är knappast unik för 1990-talets Jugoslavien.

Det är därför vår uppfattning att Kaldors teori kan bidra till en förståelse av flera situationer, historiska och aktuella och inte bara högsta politiska nivå i sönderfallande stater. *”Våldet i västeuropeiska och nordamerikanska innerstäder kan på sätt och vis betecknas som nya krig”*

skriver Kaldor själv (2005, s. 19), varför en tillämpning av teorin på våldet i Köpenhamn torde låta sig göras.

En intressant parallell till Kaldors teori och ett likartat resonemang om etniska identiteter framförs av Aleksandra Ålund. Hon förklarar gängstrider mellan invandrare och skinheads i Stockholm med arbetslöshet och ekonomisk utsatthet som drabbade båda dessa grupper under 1990-talet (1997, s. 39 *f.*). Motsättningarna tog sig etniska uttryck, men den egentliga grunden till frustrationen och hatet som uppstod i ungdomsgängen hade andra ursprung än bara kulturella skillnader (1997, s. 40 *f.*).

Instrumentalistiska teorier om etnicitet står inte oemotsagda. Primordialister kan ha problem att förklara hur nya etniska grupperingar uppstår om människors etnicitet har djupa historiska rötter. För instrumentalister är problemet det omvända. Hur kommer det sig att vissa etniska grupper faktiskt existerat under väldigt lång tid utan ha genomgått omfattande förändringar till följd av manipulation av olika intressen (Joireman, 2003, s. 52)

Den instrumentalistiska teoribildningen, påpekar Joireman, (2003, s. 51) har också svårigheter att förklara varför vissa etniska grupper väljer att betona sin särart som ett självändamål och utan att de försöker uppnå några andra mål. På samma sätt behöver det inte alls finnas något att vinna på att bekräfta sitt etniska arv (Joireman, 2003, s. 51).

Icke desto mindre verkar det finnas mycket forskning som säger att etnicitet många gånger innehåller socialt konstruerade element och kan exploateras för att uppnå vissa syften. Vi kommer nedan försöka visa att gängen, för att använda Kaldors begrepp, tillämpar en form av gängvärldens identitetspolitik. De etablerade grupperna har förvisso inga politiska anspråk, men de har som mål att utöva inflytande i specifika territorier. Ungdomar drabbade av arbetslöshet och utanförskap kan å sin sida söka sig till grupperna för att förbättra sin situation, och etniska etiketter blir en gemensam flagg under vilken gängen kan mobilisera dessa potentiella anhängare.

3 Medier

Medier är en central aktör i gängkriget i Köpenhamn. Massmedier är källan till information för många medborgare, och fungerar både som arena där olika aktörer kan sätta dagordningen, och som en aktör i sig själv, såtillvida att journalister genom sina vinklar och artiklar själva är med om att sätta dagordningen (Ohlsson 1997, s. 128-133).

Lars B. Ohlsson presenterar i sin bok *Bilden av den "hotfulla ungdomen"* en teori av Gudmund Hernes om mediers dramaturgi (Ohlsson 1997, s. 129). Denna dramaturgi består i mediers tendens att göra en tillspetsning, förenkling och polarisering av ett sakförhållande (Ohlsson 1997, s. 129). Vi vill i det följande beskriva och analysera hur danska medier har framställt gängkriget i överensstämmelse med denna dramaturgi och härfter dra paralleller till liknande fall i Sverige och Australien.

3.1 Danska mediers framställning av konflikten

Det har från början varit vår uppfattning att de danska medierna i deras framställning av gängkriget har lagt mycket vikt vid etnicitetsaspekter. För att närmare undersöka huruvida detta är fallet, har vi genomgått 101 tidningsartiklar från perioden 14/8 2008 till 20/12 2008. Vi har hittat artiklarna genom att gå in på en Internetbaserad databas över tidningsartiklar i Danmark⁴ och sen söka på ordet "skyderi". I första hand har det varit vårt mål att fastställa om danska medier har uppmärksammat etnicitetsaspekter till den grad som det har varit vår uppfattning, och vi har därför bara tittat på artiklar som är ren nyhetsrapportering om skotlossningar, vapenfynd, gripningar, polisrazzior etc. som medierna sätter i samband med gängkriget.

⁴ Vi har gjort sökningen på www.infomedia.dk med följande tidningar som källor: Politiken, Ekstra Bladet, B.T., Morgenavisen Jyllands Posten, Berlingske Tidende och gratistidningarna MetroXpress och 24timer.

Resultatet av vår analys blev att i 73 procent av artiklarna nämns etnisk tillhörighet på offer eller förövare, eller görs någon annan koppling till etnicitet. I dessa artiklar används etniska begrepp totalt 156 gånger, och av dessa begrepp var de vanligaste *indvandrerbander*, som används 33 gånger, *indvandrere*, som används 25 gånger och *indvandrerbaggrund*, som används 22 gånger. Totalt används 29 olika begrepp som kopplar till etnicitet, men bara 6 anknyter till nationalitet eller egentlig etnisk bakgrund såsom dansk eller marockan, medan resterande 23 begrepp definierar konfliktens aktörer utifrån att dessa inte är danska.

Konklusionen måste därför vara att de danska medierna i hög utsträckning uppmärksammar etniska aspekter av konflikten när de rapporterar om incidenter knutna till denna. Men hur är det då med längre artiklar, de som utgör mediernas egen analys? Också här har vi funnit att medierna i hög utsträckning använder sig av etniska etiketter och förenklingar.

Vi har här valt ut två exempel på hur medier framställer de etniska aspekterna av konflikten.

Indvandrere: Giv os tre HA'ere og blodpenge

En af de mest indflydelsesrige personer i det danske bandemiljø sætter nu for første gang ord på, hvad der skal til for at stoppe konflikten mellem indvandrerbanderne og Hells Angels støttegruppe AK 81. (B.T. 7/10 2008)

Unge danskere vil være rockere

Kommunernes ungetilbud glemmer de unge danskere, advarer eksperter (24timer 26/9 2008)

Dessa två exempel visar tydligt hur medier indelar gängkrigets aktörer i två etniska kategorier: danskar och invandrare. Från vår undersökning av nyhetsrapporteringen kan vi dock se att det oftast är indelningen i rocker⁵ och invandrare som används, och detta utan någon ytterligare nyansering av begreppet invandrare. Den etniska etiketten gäller därför i huvudsak bara ena sidan, och definieras inte utifrån egentlig etnisk tillhörighet, utan bara som icke-dansk. ”Annan etnisk bakgrund” är också ett begrepp som används av medier, utan att ”dansk” tilläggs. På så sätt kan man argumentera för att dansk blir normen och invandrare definieras utifrån deras avvikelser från normen och inte som ett värde i sig.

Ett annat exempel på mediernas metoder är att överdriva händelser, eller spå om framtida händelser. Följande överskrifter är exempel på detta.

De ruster sig til bandekrig

En tikkende bombe: Bevæbnede gangstere holdt rådslagning på Østerbro i København om krig mod rockerne (EB 7/9 2008)

⁵ Dansk begrepp som används om personer knutna till MC-klubbar som Hells Angels eller Bandidos.

Politiets frygt: Blodig bandekrig i weekenden

Politiet opruster. Konflikten mellem indvandrerbander og AK81 kan eksplodere i denne weekend. (B.T. 19/9 2008)

Bandekrigen lammer København

Politiet har indført visitationszone i hele byen og beder nu befolkningen om hjælp (MX 17/9 2008)

Här kan vi se hur medier använder sig av starka ord och uttryck som tickande bomber, krig, väpnat, gangsters, blodigt och explodera vilket hos läsaren lämnar ett våldsamt intryck och bidrar till föreställningen om ett krig på Köpenhamns gator. Vi vill här argumentera för att medierna, genom att förutspå en blodig helg, skapar associationen hos läsaren att helgen är blodig, oavsett de faktiska händelserna. Likadant blir det ett faktum att gängkriget lamslår Köpenhamn, även om detta måste sägas vara en överdrift. Vi baserar vårt påstående på tidigare forskning om hur medier rapporterar våldsamma händelser och hur denna rapportering i sin tur påverkar händelserna, vilket vi vill utveckla i nästa avsnitt.

Utifrån detta menar vi att danska medier följer Hernes mediedramaturgi (Ohlsson, 1997, s. 129). I första hand har de skapat en tillspetsning genom att beskriva hur olika konflikter nu har blivit till ett krig. I andra hand har medierna förenklat konflikten genom att reducera aktörerna till två huvudgrupper – rockerne och invandrargängen, och till sist har medierna genom att definiera ena gruppen i etniska termer skapat en polarisering.

3.2 Medier och moralisk panik

Det sätt på vilket medier och polisväsende i Danmark valt att porträttera och i någon mån vinkla våldet i Köpenhamn är ingen unik företeelse. Två liknande fall, ett i Australien och ett i Sverige, ger vid handen att den här sortens situationer har uppstått tidigare och sannolikt kommer att fortsätta att uppstå då vissa betingelser föreligger.

3.2.1 Icke-händelsen i Malmö

Lars B Ohlsson beskriver i sin bok *Bilden av den 'hotfulla ungdomen'* hur en planerad uppgörelse mellan två ungdomsgäng, som dock aldrig ägde rum, kom att överdramatiseras och av pressen beskrivas som ett ”*planerat blodbad*” och ”*vad som kunde blivit en blodig massaker*” (1997, s. 49 f., 54 f.). Pressen dramatiserade även den ena ungdomsgruppens politiska åsikter då den beskrev dem som ”*ett 20-tal rasistiska 15-åringar*” och en naziinfluerad tonårsliga (Ohlsson, 1997, s. 50, 54 f.)

Att beskriva en våldsam episod mellan två grupper av tonårspojkar på en högstadieskola i Malmö som en blodig massaker är kontroversiellt. I detta fall ter det sig ännu mer kontroversiellt emedan uppgörelsen var vad Ohlsson kallar en icke-händelse, den ägde aldrig rum (1997, s. 49). Vad kan ha föranlett Sveriges presskår att reagera så starkt? Händelsen ifråga utspelade sig 1986, samma år som Olof Palme mördades. Dessutom misshandlades två unga män till döds under sommaren och hösten samma år. Dessa händelser, menar Ohlsson, är nyckeln till att förstå den mediala reaktionen på icke-händelsen i Malmö då de skapat en ökad känslighet för och motvilja mot våld i samhället (1997, s. 49, 66-68).

Mediernas reaktion på händelsen ifråga ska enligt Ohlsson förstås som en moralisk panik (1997, s. 67), ett begrepp som ursprungligen myntades av sociologen Stanley Cohen i en studie av brittiska tidningars överdrivna och felaktiga rapportering om våldsamheter i brittiska kuststäder under 1960-talet (se t.ex. Cohen 2002, s. 1, 19-22). Cohen hävdar att fenomenet kan uppstå plötsligt och att det under den tidsperiod han studerade ofta uppstod specifikt som svar på ungdomsvåld (2002, s. 1).

Två författare som utvecklat Cohens begrepp hävdar att den moraliska paniken utmärks av att inte bara medier, utan även polisväsendet, lagstiftare och allmänheten övertygas om problemets allvar och omfattning och är delaktiga i att överdriva och förvränga vad som faktiskt skett (Goode & Ben-Yehuda, 1994, s. 24-29), vilket inte var fallet i den händelse som beskrivits av Ohlsson.

3.2.2 Medier och politiskt klimat i Sydney

I ett annat fall var dock fler samhällskrafter involverade. Sydney skakades 1998 av två för landet ovanliga våldsdåd. I oktober knivhöggs fjortonåriga Edward Lee till döds och i november besköts en polisstation i staden (Poynting *et al*, 2004, s. 172 f.). Polisen

rapporterade till medierna att Lee var son till koreanska invandrare och förövarna utpekades som ungdomar med "*middle eastern appearance*", trots att man aldrig kunde belägga att dådet haft etniska motiv (Poynting *et al*, 2004, s. 173.). Libanesiska ungdomar blev misstänkta även för skottlossningen. Polisen antog nämligen att dådet var en hämndaktion mot polisens effektiva åtgärder i den invandrartäta förorten Lakemba där polisstationen låg (Poynting *et al.*, 2004, s. 179).

En speciell omständighet var att New South Wales under denna tid stod inför ett delstatsval och att kriminalitet bland invandrare var en stor fråga och ett problem de båda främsta partierna i landet gjorde en stor sak av att utlova en lösning på i sina respektive valkampanjer (Poynting *et al*, 2004, s. 174). Under föregående val hade det främlingsfientliga partiet One Nation Party rönt stora framgångar genom att beskylla invandrare för allehanda sociala problem, däribland brottslighet (Poynting *et al*, 2004, s. 174 *f.*). Detta, menar Poynting *et al.*, gjorde både medierna och de politiska partierna mer uppmärksamma på problem rörande etniska minoriteter under kampanjtiden 1998 (2004, s. 174 *f.*).

Med anledning av denna ovanliga och överdrivna uppmärksamhet, som författarna benämner *moral panic*, på invandrares brottslighet, kan polisens uttalanden och mediernas rapporter ha gjort mer än att bara rikta allmänhetens uppmärksamhet på främlingsfrågor och skapa främlingsfientlighet. Författarna visar (2004, s. 173, 178-80) att mediernas, polisens och politikernas agerande kan ha bidragit till de libanesiska ungdomarnas handlingar och kan ha utlöst skottlossningen mot polisstationen i Lakemba. De pekar bland annat på att dådet, utöver pressens uppskruvade tonläge och partiernas retorik, föregicks av ovanligt strikt och urskillningslös polisverksamhet riktad inte minst mot libanesiska ungdomar (2004, s. 173, 178).

Att en offentlig diskussion om avvikande beteende och samhällliga åtgärder mot vad som betraktas som avvikande kan skapa mer avvikande beteende diskuteras också av Cohen. Han skriver t.ex. (2002, s. 8 *f.*):

The deviant or group of deviants is segregated or isolated and this operates to alienate them from conventional society. They perceive themselves as more deviant, group themselves with others in a similar position, and this leads to more deviance.

Istället för att söka motiven till skottlossningen i missnöje med rasism och polisiärt övervåld, till och med utan att veta att det var libaneser som var skyldiga, beskrev en tidning dådet som "*a grim echo of Beirut*" och en annan gjorde liknelser med våldsdraubade områden som Nordirland, Israel och Kashmir (Poynting *et al*, 2004, s. 179). Den implicita

kriminaliseringen av en hel etnisk minoritet förstärktes av att dådet beskrevs som ”icke-australiensiskt” av flera personer (Poynting *et al.*, 2004, s. 180). New South Wales dåvarande premiärminister gick ett steg längre och anklagade förövarna för att vilja förstöra den australiensiska livsstilen (Poynting *et al.*, 2004, s. 179).

3.2.3 Moralisk panik i Köpenhamn?

De teorier kring medial moralpanik och empirin på samma område som vi undersökt ger intrycket att det finns all anledning att vara kritisk till hur gängkriget i Köpenhamn framställs då villkoren för en moralisk panik föreligger. Detta inte minst med tanke på att diskussionen om invandring och invandrares kriminalitet i Danmark torde ha likheter med den retorik som fördes under valkampanjen i New South Wales.

Dessutom finns risken att mediernas fokusering på etnicitet bidrar till att skapa möjligheter för både mc-gängen och de geografiskt baserade gängen att rekrytera nya medlemmar och supportrar med hjälp av etnisk retorik. Utöver att detta bidrar till en eskalering av konflikten och medverkar till att flera ungdomar dras in i kriminalitet, finns också risken att de medlemmar som rekryteras på detta sätt kan vara motiverade av rasistiska skäl, vilket i sin tur kan skapa ytterligare polarisering mellan konfliktens aktörer. Detta berörs närmare i uppsatsens slutsats.

4 Polisen

Inte bara medier, utan också polisen är en central aktör i gängkriget i Köpenhamn. I medier är polisen delaktig i att sätta dagordningen och intervjuas ofta som experter i analyser av gängkriget. Samtidigt är det polisen som har till uppgift att bekämpa kriminalitet i samhället, och därmed också gängen. Vi menar att polisen, både genom sin retorik i medier och genom sitt sätt att bemöta gängen på gatan, är med om att skapa etniska klyftor i samhället, som i sin tur gynnar gängens möjligheter till rekrytering genom att anspela på etnisk samhörighet.

4.1 Polisen i medierna

I en artikel i tidningen Politiken den 17 september 2008, rosas Hells Angels av Ove Dahl, chefen för Köpenhamnpolisens mordrotel. Dahl menar att Hells Angels är mer vuxna än invandrarna och att invandrargängen beter sig mer aggressivt. Han säger bland annat:

Det er ikke til at vide, hvad pokker indvandrerbanderne kan finde på, når det kommer til stykket. Den store forskel er, at alle ved, hvor rockerne har deres tilhørssteder. Modsat ved man ikke præcist, hvor 2. G'erne⁶ befinder sig. De er mere ustrukturerede, færdes rundt i byen og har ikke klubhuse, hvor de holder til, lige som rockerne. (POL 17/9 2008)

Ove Dahl, som är att räkna till de högst uppsatta poliserna i Köpenhamn, säger flera gånger i artikeln ”indvandrerne” och ”andengenerationsindvandrerne” utan att säga ”de kriminella”, eller ”gängen” (POL 17/9 2008), och bidrar på så sätt till att skapa association mellan en hel folkgrupp och kriminalitet.

En annan aspekt som är intressant i artikeln är hur Ove Dahl framställer invandrargängen som ostrukturerade och oberäkneliga, medan Hells Angels framställs som lugna och mer förutsägbara. Samma tendens går att spåra i en artikel från Ekstrabladet samma dag. I denna artikel framgår det att invandrare försöker värva andra invandrare till konflikten mot Hells

⁶ 2. G'erne är slang för andra generationens invandrare, alltså personer som är födda i Danmark men vars föräldrar har immigrerat till Danmark.

Angels genom en påstådd flygbladsutdelning på gågatan i Köpenhamn, vilket i rubriktexten ställs emot att Hells Angels försöker medla i konflikten (EB-1 17/9 2008). Här ses alltså igen hur medier och polis bidrar till att framställa Hells Angels som besinningsfulla och lugna, medan invandrargängen framställs som aggressiva och utan förnuft. Det är här värt att nämna att historien om Hells Angels medlingsförsök senare visade sig felaktig och att det aldrig från andra håll blev bekräftat att en flygbladsutdelning hade ägt rum (EB-2 17/9 2008).

Man kan då fråga sig varför två kriminella parter i en konflikt, framställs på så olika sätt. Man kan argumentera för att det finns en förförståelse för Hells Angels, som har existerat länge i Danmark och som har tydliga strukturer och en viss öppenhet inför medier⁷. Det kan vara svårare för medier och polis att genomskåda de geografiskt baserade gängen, då dessa inte delar Hells Angels öppna och tydliga struktur. Tvärtom har grupperna inte något fast namn, ingen hemsida, inga tydliga symboler, ställer inte upp på intervju i tidningar och tv och, som Ove Dahl påpekar, har de inga klubbhus. Den gemensamma beteckningen för dessa grupper blir då invandrargäng, och då det inte finns någon förförståelse får denna typ av organisering, framställs de som kaotiska och utan struktur.

Det finns alltså starka indikationer på att polisens retorik i medier har bidragit till den uppdelning i invandrare och danskar som har kännetecknat den övriga medieframställningen. Detta är paradoxalt, då polisen samtidigt har varit väldigt medvetna om hur deras retorik har kunnat sätta dagordningen i medier och i sin tur påverka händelser (JP 20/9 2008). Polisen har öppet berättat att även om det inte alltid har lyckats, har de försökt följa en mediestrategi, men denna strategi har dock bara inneburit en försiktighet med att benämna konflikten som ett egentligt gängkrig eller indikera samband mellan olika incidenter, och tycks inte rymma några överväganden om användningen av etniska begrepp och etniskt grundad retorik (JP 20/9 2008). Men som vi skall argumentera för i det följande har polisens bidrag till skapandet av stereotyper och etniska etiketter i medier varit problematiska, särskilt där det har hänt i samband med att etniska minoriteter har känt sig diskriminerade på gatuplan också.

⁷ Hells Angels skickar ut pressmeddelande, har en presstalesman och en medveten mediestrategi (www.hells-angels.dk, Wierup – Larsson, 2007, s. 39).

4.2 Polisen på gatan

Vi kan alltså dra slutsatsen att polisen genom medier bidrar till att skapa stereotyper av parterna i konflikten, och att dessa stereotyper i hög utsträckning konstrueras med hjälp av etniska begrepp. Men gatan är den plats där möten mellan polisen och gängmedlemmar i första hand äger rum. Går då stereotyperna från medier igen i polisens sätt att jobba på gatuplan?

Våra respondenter från Blågårdsplads hade en klar uppfattning av polisen som diskriminerande. För att få ytterligare information om huruvida detta var sant gjorde vi fler intervjuer.

Informant 1 är en man på 21 år med en dansk förälder och en utomnordisk och är uppväxt på Indre Nørrebro. Han färdas inte i bil på Nørrebro dagligen, men ofta och har sedan han som 18 åring fick körkort blivit stannad av polisen cirka en gång i månaden. Informant 1 har två vänkretsar, en primärt etnisk dansk vänkrets och en annan där de flesta har annan etnisk bakgrund än dansk. Informant 1 färdas lika mycket i bil på Nørrebro med de två vänkretsarna, men har aldrig blivit stannad av polisen när han är med den första, etniskt danska, vänkretsen.

Att polisen skulle gå mer efter ungdomar med annan etnisk bakgrund än dansk på Nørrebro, styrks ytterligare av en mindre undersökning vi gjort. Informant 3-7 är fem etniskt danska män i åldern 18-25. Alla har belastat brottsregister och anknytning till kriminella miljöer, och alla fem färdas i bil i visitationszonerna på Nørrebro antingen dagligen eller ofta. Utav dessa fem män, har bara en blivit stannad av polisen, vilket ägde rum vid en vägspärr som upprättats efter en skottlossning.

Resultaten från vår undersökning får stöd från tidigare forskning om polisens agerande på gatan i Danmark. Jan Holmberg gjorde 1996-1997 ett fältarbete där han följde den danska polisens arbete på gatan i polisdistriktet Glostrup i åtta månader (Holmberg 2003, s. 11). Det som Holmberg primärt fokuserar på, är den enskilde polisens bedömning av vem som är misstänkt i en given situation (Holmberg 2003, s. 12-13). Holmbergs observationer visar att vissa typer av personer oftare blir stannade än andra.

My observations made it clear to me that certain types, such as outlaw bikers, young male immigrants, and people looking like drug addicts were almost always suspicious (...) (Holmberg 2003, s. 12).

Där två av typerna här är definierade utifrån hur deras utseende skapar association till en kriminell kultur, är den sista typen, *young male immigrants*, uteslutande definierad utifrån

kön, ålder och etnicitet. Holmberg indelar befolkningen i tre grupper när det handlar om kontakt med polisen. Dessa är allmänheten, kunderna och klientelet (Holmberg 2003, s. 153-155). Allmänheten träffar bara sällan polisen och blir som oftast hövligt tilltalad när de träffar polisen (Holmberg 2003, s. 153). Kunderna är de som faktiskt är kriminella eller som identifierar sig med kriminella miljöer, och för dem är mötet med polisen en självklarhet som de flesta är införstådda med (Holmberg 2003, s. 153-154). Klientelet är däremot de som ofta blir stannade av polisen på grund av sitt utseende och sin närvaro på vissa platser, men utan att de är kriminella, och för dem blir mötet med polisen mer problematiskt (Holmberg 2003, s. 154-155). I samband med situationen på Nørrebro, kan klientelet ses som de unga killar med annan etnisk bakgrund än dansk, som inte är med i ett gäng eller på andra sätt kriminella, men som på grund av sitt kön, ålder och etnicitet tillhör gruppen av misstänkta, så som den definieras av polisen.

4.3 Konsekvenser av diskriminering

Frågan är då vilken konsekvens detta får. Det skall här nämnas att vi inte har funnit bevis för att polisens intention är att diskriminera, däremot är det ett faktum att polisens agerande av flera ungdomar på Nørrebro uppfattas som diskriminerande, vilket måste anses lika problematiskt (Holmberg 2003, s. 156). En uppenbar konsekvens är att det skapas ett hat och en hotfull inställning till polisen bland ungdomarna (Holmberg 2003, s. 155). På Nørrebro visade sig detta vid ett våldsamt upplopp i februari 2008 som spred sig till stora delar av Danmark, och kulminerade i att ungdomar från Nørrebro skrev ett öppet brev till polisdirektören i Köpenhamn i vilket de förklarade oroligheterna såhär:

I bund og grund handler urolighederne om måden, vi bliver mødt af politiet på, som både er brutale, racistiske og fuldstændigt uacceptabelt krænkende (DR 19/2 2008).

En annan konsekvens, som inte är lika mätbar, pekar vår informant 2 på. Informant 2 är en man på 24 år, juridikstuderande och en av personerna bakom den kostnadsfria rättshjälp som tillhandahålls på Blågårdsplads. Han ser dagligen hur ungdomar känner sig diskriminerade av polisen, och han pekar på, att detta bidrar till att kriminalisera och marginalisera ungdomarna. I sitt möte med dels kriminella ungdomar, och dels ungdomar som inte är kriminella, men likväl utsätts för hård behandling av polisen, tycker sig informant 2 se en tydlig tendens. För

de ungdomar som inte är kriminella minskas avstånden till att bli kriminell, därför att de redan känner sig som kriminella i samhällets ögon.

Samma sak pekar Michael Hviid Jacobsen, lektor i sociologi på Aalborg Universitet och en av Danmarks främsta experter på gängkriminalitet, på. I en intervju i Politiken förklarar han att de geografiskt baserade gängen snabbt kan mobilisera ett stort antal sympatisörer och medhjälpare med hjälp av sms-kedjor därför att det finns ett stort antal ungdomar med annan etnisk bakgrund än dansk, som känner att deras möjligheter i det danska samhället är starkt begränsade (POL 12/9 2008).

Konklusionen måste därför vara att det finns skäl att anta att polisen dels i medier och dels på gatuplan är med om att stärka de etniska klyftorna i det danska samhället och att det finns indikationer på att konsekvensen blir marginalisering och ökade rekryteringsmöjligheter för gängen.

5 Intervjuer

Att intervju medlemmar av den typ av nätverk som MC-klubbar och de aktuella gängen utgör är inte som att intervju vilka samhällsaktörer som helst. De är för det första svåra att få tag på i egenskap av ”gängmedlemmar”. För det andra hyser de många gånger misstankar mot medier och är motvilliga att tala om sin verksamhet med utomstående. Vi har dock lyckats komma i kontakt med personer som åtnjuter ett högt anseende inom sina respektive nätverk. Detta ser vi delvis som ett taktiskt drag från gruppmedlemmarna ifråga då de, som sitter högt upp i hierarkin, på detta sätt noggrant kan kontrollera vilken information som vi som utomstående får tillgång till. Vi är därför inte okritiska till de svar vi fått på våra frågor. Det skall här nämnas att vår intervju med respondent 4, medlem av AK81, skedde under uppsyn från respondent 3, en högt uppsatt medlem av Hells Angels. Det är första gången någon från AK81 har ställt upp på intervju och uppsynen var villkoret. Vi nämner detta då vi anser det sannolikt att de svar vi fick i just denna intervju var påverkade av detta arrangemang. Vi vill i det följande gå igenom centrala delar av våra intervjuer och relatera dessa till våra teorier.

5.1 Respondenternas syn på etnicitet i konflikten

På frågan om hur de definierar sig själva etniskt svarar respondent 1 ”muslimsk dansk”; respondent 2 ”turk”; respondent 3 och 4 ”dansk” och respondent 5 ”utlänning”, eller ”palestinier boende i Danmark”. Intressant här är att både respondent 1 och 5 tidigare definierade sig själva som danskar, men att de inte längre känner sig inkluderade i det danska samhället.

Respondent 1 säger att han för tio år sedan hyste stor kärlek till Danmark och såg sig själv som dansk men känner nu att det samhälle han bor i nedvärderar hans etniska bakgrund och religion till den grad att han känner ett behov av att försvara dessa och därför istället väljer att betona sin muslimska identitet och ta avstånd från sin danska identitet. Hans inställning utgör ett exempel på hur omständigheter (*social inputs*) kan forma en persons inställning till sin

etnicitet. I detta fall har alltså samhällsklimatet gjort att personen ifråga har omvärderat sin etniska identitet.

Motsatt definierar respondent 4 sig själv som helt dansk, trots att båda hans föräldrar är iranier. Detta kan ses i samband med att respondent 4 tillhör det han själv benämner en dansk grupp. Han säger bland annat: *”Det er klart at vi er danskere i AK81, også os som er mørke i huden. Men det handler ikke om hudfarve, det handler om mentalitet”*.

Dessa svar ger prov på hur relativ ens etniska tillhörighet kan vara. Båda respondenterna är barn till föräldrar från muslimska länder och har bott hela eller större delen av sina liv i Danmark, gått i dansk skola och talar perfekt danska. Det avgörande för deras självuppfattning är deras erfarenheter och vilken kontext de lever i. Båda två torde kunna definieras som antingen ”danskar” eller ”invandrare” beroende på vilket perspektiv en betraktare väljer. Intressant i sammanhanget är att respondent 4 greps av polisen misstänkt för mordet på 19-åriga Osman Nuri Dogan efter att denne skjutits till döds i stadsdelen Tingbjerg i augusti. Oss veterligen rapporterades aldrig den förres iranska påbrå av några medier, utan han beskrevs bara som medlem av AK81. Detta är särskilt intressant med tanke på att vi i vår extensiva medieanalys visade att medier vanligtvis rapporterar om gärningsmäns etniska tillhörighet, i synnerhet om denna tillhörighet är annan än dansk. Frågan infinner sig om medierapporteringen hade sett likadan ut om respondent 4 tillhört något av de s.k. invandrargängen. Offrets etnicitet påpekades däremot, vilket understryker hur medierna är delaktiga i att konstruera de etniska skiljelinjerna i konflikten.

Samtliga respondenter underströk att deras grupper är multietniska och att de inte diskriminerar utifrån hudfärg eller härkomst. Respondenterna från Blågårdsplads påpekar dock att deras gemenskap och samhörighetskänsla med andra invandrare, oavsett härkomst, ökat i takt med att deras utanförskap i det danska samhället förstärkts. Inåt i gruppen har detta ingen betydelse, någon etnisk rangordning existerar inte, man känner samma gemenskap med alla i gruppen oavsett etnicitet. Känslan av ojämlikhet uppstår endast i interaktion med det övriga samhället. Respondent 2 uttrycker saken som att *”vi har et fællesskab, fordi vores forældre har en anden baggrund, og fordi vi konstant slår hovedet mod muren i det danske system”*.

Båda sidor hävdar att den andra sidan mobiliserar folk genom att föra en etnisk retorik. Respondent 3 påstår exempelvis att det bland unga invandrare har cirkulerat kedje-sms med

falska rykten om att AK81 och Hells Angels är rasister och vill ”*nakke alle perker*”⁸ med syfte att skapa en hotfull stämning och uppvigla människor till våld.

Respondent 3 fortsätter med att såväl Hells Angels som AK81 är opolitiska och inte rasistiska men menar att andra sidan däremot hyser rasistiska åsikter och spelar det etniska kortet för att vinna supportrar.

Huruvida denna påstådda taktik varit framgångsrik eller ens har bedrivits har vi inte kunnat belägga. En händelse som möjligen talar för detta var då flera geografiskt baserade gäng som tidigare varit i konflikt med varandra tillfälligt slöt fred för att gemensamt åka till Tingbjerg för att hedra Osman Nuri Dogan då denne blivit ihjälskjuten (POL. 20/9 2008). Om inte annat talar denna händelse för det som respondent 1 och 2 säger om att etnicitet blivit viktigare för en del medlemmar av de geografiskt baserade gängen till följd av en känsla av utsatthet.

Respondent 1 och 2 menar ingalunda att det finns någon rasistisk ideologi inom Hells Angels eller ens att de flesta medlemmarna är rasister, utan att Hells Angels bara utnyttjar en utbredd stämning av främlingsfientlighet i Danmark och att deras retorik påminner om den retorik som förs av det i deras ögon främlingsfientliga partiet Dansk Folkeparti. Dock är det respondenternas uppfattning att MC-klubben gör detta medvetet och att den genom att anspela på etniska motsättningar i det danska samhället appellerar till unga etniska danskar som känner sig hotade av invandrare och ser sig som svikna av det danska samhället.

Intressant nog avfärdas detta påstående inte av respondent 3 och 4 som istället bekräftar att många av dem som söker sig till AK81 gör det därför att de är vad respondent 3 kallar för samhällets glömda barn. Med detta menar han danska ungdomar som upplever att det danska samhället svikit dem och istället prioriterat att ge resurser till invandrarungdomar. Respondent 5 pekar på att samma tendens ses hos invandrarungdomar, de ställer sig utanför ett samhälle som de inte känner ger dem någonting, och blir kriminella istället.

Det är tydligt att det förekommer en hel del attribution av negativa egenskaper i gruppernas beskrivning av motparten. Hells Angels kallar till exempel den specifika grupp de anser sig ha en konflikt med för ”schakaler”, och respondent 3 beskriver dem som affektstyrda, oberäknliga gruppmedlemmar som aldrig tar en konflikt på egen hand och som bara behöver ett obekräftat rykte för att ta till våld. I motsats härtill ser inte respondent 3 Hells Angels som något gäng utan en som en klubb för MC-entusiaster vars medlemmar, åtminstone 95 % av dem, håller sig till lagen och har fasta arbeten. Han hävdar vidare att de i nuläget är mer

⁸ Ett mycket grovt påstående som ungefär kan översättas till ”skjuta alla invandrare”.

populära i Danmark än de någonsin varit och tror att detta beror på att de är en av få grupper som inte låter sig hunsas av ”schakalerna”.

Respondent 3 uppfattar den aktuella konflikten som bara en liten del av en kulturkonflikt som finns i hela det danska samhället, och menar att Hells Angels bara fått en så central placering därför att MC-klubben vågar stå upp för det han kallar de danska värderingarna. På frågan om Hells Angels medvetet använder etnicitet som rekryteringsmedel svarar han: *”Hells Angels har faktisk været meget moderate i forhold til det her. Jeg kunne knipse med fingrerne i morgen så ville vi få borgerkrig i Danmark, og den ville sprede sig til resten af Europa”*.

Att linjerna är skarpt dragna bekräftas av respondent 1, som säger: *”Jeg har så meget had til det her land. Hvis jeg havde våben og penge nok, så ville jeg starte en krig”*.

6 Slutsats

Det skulle vara fel att säga att våldet i Köpenhamn endast handlar om danskar och invandrare som beskjuter varandra på grund av etnocentrism och rasism. Det finns andra motiv till konflikten som vi medvetet valt att inte behandla i denna uppsats. Icke desto mindre spelar etnicitet en central roll.

Vi hade redan på förhand en uppfattning om att etnicitet spelade en viss roll, men vi har blivit förvånade över hur stor denna roll har varit och framförallt hur politiskt medvetna respondenterna var. De reflekterar alla kring större politiska sammanhang och sina egna roller i dessa och argumenterar bitvis för sina ståndpunkter som vore de yrkespolitiker. Detta kan möjligen ses som ett symptom på den debatt kring invandrarfrågor som förs på högre politisk nivå i Danmark och där partier som Dansk Folkeparti är med och bestämmer dagordningen.

Efter att ha analyserat våldet i Köpenhamn är det vår uppfattning att gängens syn på etnicitet är av socialkonstruktivistisk karaktär. Etnisk tillhörighet definieras utifrån vilken kontext man befinner sig i, mer konkret vilken grupp man tillhör och det politiska klimatet i det omgivande samhället. Därtill kommer att gängen använder etnicitet instrumentellt i sin rekrytering. Medier och polis har däremot haft en mer primordial inställning till etnicitet. Genom att rapportera brott som begåtts av människor med utländsk härkomst som brott begångna av ”invandrare”, oavsett gärningsmännens egen syn på sin etniska tillhörighet, indelas människor godtyckligt i olika grupper baserat på härkomst.

Vi vill hävda att medier och polis genom sin framställning av konfliktens parter har bidragit till den etniska retorik och möjliggjort den identitetspolitik som förts av båda sidor i konflikten. Vi använder begreppet identitetspolitik för att beskriva den här föreliggande processen, att de etablerade nätverken, med vissa anspråk på inflytande, om än inte politiskt sådant, i sin retorik anknyter till större kulturella motsättningar i det danska samhället för att vinna stöd och värva medlemmar. Vi anser inte att någon av grupperna har en rasistisk agenda, men anser det däremot sannolikt att många av dem som rekryteras under den pågående konflikten är rasistiskt motiverade. Frågan infinner sig då vilka konsekvenser det får när beväpnade MC-klubbar och gäng tar till denna typ av identitetspolitik. Vi menar att det försvårar lösningen av konflikten då den anknyter till djupare kulturella motsättningar och intressen och därmed riskerar att öka polariseringen i samhället.

7 Referenser

- 24timer, 26/9 2008. "Unge danskere vil være rockere", *24 Timer*.
- BEL. 11/10 2008. "Bandebrigens ABC" *Berlingske Tidende*.
- B.T. 19/9 2008. "Politiets frygt: Blodig bandebrig i weekenden", *B.T.*
- B.T. 7/10 2008. "Indvandrere: Giv os tre HA'ere og blodpenge", *B.T.*
- Cohen, Stanley, 2002. *Folk devils and Moral Panics*. 3 uppl., London: Routledge.
- DR 19/2 2008. "Unge på Nørrebro vil stoppe ballade", *Dr.dk*
- EB 7/9 2008. "De ruster sig til bandebrig", *Ekstra Bladet*.
- EB-1 17/9 2008. "Indvandrere opildner til konflikt" *Ekstra Bladet*.
- EB-2 17/9 2008. "Hells Angels afviser mægling" *Ekstra Bladet*.
- Goode, Erich – Ben-Yehuda, Nachman. *Moral Panics: The Social Construction of Deviance*. Oxford/Cambridge: Blackwell.
- Holmberg, Lars, 2003. *Policing stereotypes*. Berlin: Galda + Wilch Verlag.
- Joireman, F. Sandra, 2003. *Nationalism and Political Identity*. London: Continuum.
- JP 20/9 2008. "Politiet er forsigtig med retorikken" *Morgenavisen Jyllands Posten*.
- Kaldor, Mary, 2005. *Nya och gamla krig – organiserat våld under globaliseringens era*. 2 uppl., Göteborg: Daidalos.
- Ohlsson, Lars B, 1997. *Bilden av den "hotfulla ungdomen". Om ungdomsproblem och fastställandet och upprätthållandet av samhällets moraliska gränser*. Lund: Värpinge Ord & Text.
- MX 17/9 2008. "Bandebrigten lammer København", *MetroXpress*.
- POL 12/9 2008 "Nye rekrutter giver ridser i rockerlakken", *Politiken*
- POL 17/9 2008. "Politichef roser rockerne", *Politiken*.
- Poynting, Scott – Noble, Greg – Tabar, Paul, 2004. "Middle Eastern Appearances: "Ethnic Gangs", Moral Panic and Media Framing", i Schneider, Jacqueline – Tilley, Nick (red.) *Gangs*. Ashgate/Burlington: Ashgate Publishing.
- Schneider, Jacqueline – Tilley, Nick red., 2004. *Gangs*. Hants: Ashgate Publishing Limited.
- Wierup, Lasse – Larsson, Matti, 2007. *Svensk Maffia – En kartläggning av de kriminella gängen*. Stockholm: Norstedts.
- Ålund, Aleksandra, 1997. *Multikultungdom: Kön, etnicitet, identitet*. Lund: Studentlitteratur
- Respondent 1. Blågårdsplads. Man, 30 år, dansk muslim. Anonym. *Intervju 21/12 2008*
- Respondent 2. Blågårdsplads. Man, 40 år, Turk. Anonym. *Intervju 21/12 2008*
- Respondent 3. Hells Angels. Man, 48 år, dansk. Jørgen "Jønke" Nielsen. *Intervju 5/1 2009*
- Respondent 4. AK81. Man, 22 år, dansk. Maz. *Intervju 5/1 2009*
- Respondent 5. Black Cobra. Man, 34 år, utlänning. Anonym. *Intervju 4/1 2009*
- Informant 1. Uppvuxen på inre Nørrebro, Man, 21 år, dansk/engelsman, anonym. *Intervju 23/12 2008*
- Informant 2. Rättshjälpen Rusk, Mand 24 år, anonym. *Intervju 23/12 2008*
- Informant 3-7, belastade brottsregister, män 18-25 år, danskar. Anonyme. *Telefonintervjuar 18/12 2008*